

18.9.2025

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan riskienhallinnan jaoston kokous

Aika 18.9.2025 klo 13:00 - 14:30

Paikka nh Kollegio, VN-linna, (mahdollisuus osallistua myös etäyhteydellä)

Osallistujat johtava asiantuntija Terhi Sääskilähti valtiovarain controller -toiminto (puheenjohtaja)

johtava asiantuntija Jyri Vuorikallio, valtioneuvoston kanslia
johtava asiantuntija Minna Branders, oikeusministeriö
turvallisuuspäällikkö Kari Santalahti, sisäministeriö
erityisasiantuntija Sanni Hocksell, puolustusministeriö
neuvotteleva virkamies Jouni Kangasniemi, opetus- ja kulttuuriministeriö
erityisasiantuntija Tuija Laukkanen, maa- ja metsätalousministeriö
hallitusneuvos Veera Kojo, liikenne- ja viestintäministeriö
neuvotteleva virkamies Minna Tukiainen, työ- ja elinkeinoministeriö
erityisasiantuntija Anne-Mari Raja-Aho, sosiaali- ja terveysministeriö
suunnittelupäällikkö Timo Jaakkola, ympäristöministeriö

assistentti Veronika Nurmi, valtiovarain controller -toiminto (sihteeri)
assistentti Sirpa Kainulainen, valtiovarain controller -toiminto

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 13.00.

2. Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin sellaisenaan.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja (liite 1)

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin sellaisenaan.

4. Syksyn avaus: riskienhallinnan kuulumisia ministeriöistä ja hallinnonalalta

Kokouksessa käytiin läpi ajankohtaisia kuulumisia riskienhallinnasta eri ministeriöistä.

Lisäksi todettiin jaoston sihteerin vaihtuminen. Sirpa Kainulainen aloittaa jaoston sihteerinä seuraavasta kokouksesta eteenpäin.

Maa- ja metsätalousministeriön edustaja kertoi, että riskienhallinnassa tarkoituksena on integroida se osaksi päivittäistä toimintaa. Tavoitteena on pitää riskienhallinta käytännönläheisenä kokonaisuutena, jossa riskejä arvioidaan säännöllisesti ja riskienhallintasuunnitelmaa päivitetään tarvittavilta osin. Syksyllä käydään perinteiset tavoite- ja resurssineuvottelut, joiden osana on riskien arviointi ja riskienhallintasuunnitelman laatiminen ja seuraaminen osasto- ja toimialakohtaisesti. Ministeriötasolla tärkeimmät riskit ja niiden hallintakeinot kerätään yhteen, ja tästä kokonaisuudesta raportoidaan väliraportoinnin yhteydessä, tilinpäätöksessä ja vuosikertomuksessa. Tarkoituksena on uudistaa riskienhallintapolitiikka vuoden alkupuolella, kun organisaatiouudistus tulee voimaan.

Puolustusministeriö puolestaan kertoi, että ministeriössä ja yksikköosastolla on tehty kattava riskien uudelleenkartoitus viime vuonna. Riskienhallinta on entistä tiiviimmin linkitetty

tulosohjaukseen. Keväällä tehdään riskipäivitys ja syksyllä tarkistetaan riskirekisterin ajantasaisuus. Riskienhallintaohjeen päivitys on suunnitteilla, ja johto on tiiviisti mukana keskusteluissa. Kansliapäällikölle raportoidaan vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Sosiaali- ja terveysministeriö kertoi, että riskien tunnistaminen ja arviointi liittyvät tiiviisti toiminnan suunnitteluun ja tulosohjaukseen, ja vuoden 2026 suunnittelu on parhaillaan käynnissä. Riskit tunnistetaan ja arvioidaan loppuvuodesta, minkä jälkeen riskirekisterin ajantasaisuus tarkistetaan toiminnan suunnittelun ja tulosohjauksen vuosikellon mukaisesti. Riskienhallintaa tukevat käytössä olevat järjestelmät tarjoavat laajempia mahdollisuuksia riskien arviointiin, mikä edellyttää myös käytänteiden ja ohjeiden päivittämistä.

Sisäisen valvonnan uudet tukimateriaalit on suunnitteilla otettavaksi käyttöön myös Puolustusministeriössä, Oikeusministeriössä, Työ- ja elinkeinoministeriössä sekä Sosiaali- ja terveysministeriössä.

Oikeusministeriö raportoi, että riskienhallintapolitiikka on päivitetty hiljattain ja riskienhallinnan kehittämiseen on panostettu. Johdolle suunnattua sisäisen valvonnan koulutusta on esitetty laajennettavaksi kaikille esihenkilöille.

Työ- ja elinkeinoministeriö on parhaillaan päivittämässä hallinnonalan strategiaa ja siihen kytkeytyvää riskienhallintaliitettä, johon sisältyvät strategiset riskit. Ministeriöllä on käytössä riskienhallinnan järjestelmä, mutta erillistä sovellusta ei ole. Työskentely tapahtuu edelleen Excel-pohjaisesti. Kansliapäällikkö on linjannut, että riskien käsittely tapahtuu kahdesti vuodessa työpajassa.

Liikenne- ja viestintäministeriö kertoi, että ministeriössä tehtiin laajempi riskienhallinnan uudistus noin vuosi sitten. Uuden riskienhallintamallin suunnittelu on käynnissä. Erillistä järjestelmää ei ole käytössä, vaan Excel toimii edelleen työkaluna. Riskienhallintamalli esitellään virkajohtoryhmälle kolme kertaa vuodessa. Mallista on saatu positiivista palautetta, ja sitä on käsitelty myös ministeriöjohtoryhmässä. Riskit pyritään linkittämään ministeriön tulostavoitteisiin, ja ministeriön sisäistä yhteistyötä on kehitetty muun muassa muiden virastojen kanssa. Keskustelua on käyty myös riskienhallintasuunnitelmien julkisuudesta ja turvaluokittelusta.

Valtioneuvoston kansliassa päivitettiin strategisen tason riskejä haastattelujen avulla. Mukana tällä kierroksella oli myös korruptionriskejä koskeva osuus. Riskienhallintasuunnitelma esiteltiin keväällä johdolle, ja siitä saatiin positiivista palautetta. Riskienhallintapolitiikka päivitetään vuoden 2026 aikana. Virastolle on luotu riskienhallintasivusto, mutta se on vielä alkuvaiheella. Riskienhallinnan järjestelmää kehitetään edelleen.

Ympäristöministeriö kertoi, että ministeriössä ei ole käytössä järjestelmää, vaan riskityöskentely tehdään Excelissä. Ylimmälle johdolle esitellään kaksi kertaa vuodessa riskiraportti. Ministeriö haluaa kehittää osastokohtaisia riskienhallintasuunnitelmia, ja riskienhallintapolitiikka on tarkoitus päivittää tänä vuonna tai ensi vuoden alussa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö kertoi, että ministeriössä on kehitetty riskienhallintaa ja rakenteet alkavat olla kunnossa. Viime vuonna hyväksyttiin riskienhallintapolitiikka, ja riskikartoitusta on tehty tänä ja viime vuonna. Ministeriössä ei ole käytössä riskienhallinnan järjestelmää, vaan työtä tehdään Office 365 -työkaluilla. Riskit arvioidaan eri lähteistä ja niitä pyritään käsittelemään tilannekuvin. Valtioneuvoston kanslia pyytää tietoturvallisuuden tilannekuvaa neljä kertaa vuodessa, ja riskiyhteenveto esitellään myös kansliapäälliköille kaksi kertaa vuodessa.

Keskustelussa nousi esille jatkuvan yhteistyön ja tiedon jakamisen merkitys riskienhallinnan kehittämiseksi.

5. TSI-projekti: Output 4 Suositukset sisäisen valvonnan säädösperustasta ja sen kehittämisestä (liite 2)

Kokouksessa käytiin läpi TSI-projektin palautetta Howspace-työtilasta. Eri kategorioista saatujen kommenttien ja kehitysehdotusten pohjalta todettiin, että pohja on edelleen avoinna ja palautetta voi edelleen hyödyntää. Numeraalisia vastauksia tarkasteltaessa nousi esiin, että sisäisen valvonnan roolin selkeyttäminen oli keskeinen teema. Itsearviointin, yhteisen viitekehyksen ja arvioinnin merkitys korostui myös palautteessa. Avoimessa palautteessa mainittiin, että talousarviolainsäädännössä sisäisen valvonnan sääntely on selkeää, mutta riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen sääntelyä tulisi vielä selkiyttää.

Sisäisen tarkastuksen lakisääteinen velvoite sai kannatusta, mutta palautteessa korostettiin, että tarkastuksen tulee olla joustava ja riskiperusteinen organisaation koon ja tarpeiden mukaan. Sisäisen tarkastuksen riippumattomuuden tärkeys nousi esiin kyselyssä. Avoimessa palautteessa keskusteltiin keskittämisen hyödyistä, ja monessa palautteessa mainittiin keskitetyn toiminnan etuja, kuten yhteisten käytäntöjen ja kokonaisuuksien muodostaminen. Samalla muistutettiin, että sisäinen tarkastus on tärkeä työkalu johdolle.

Tarkastuskattavuuden optimointi ja sisäisen tarkastuksen laadunvarmistuksen kehittäminen saivat sekä nykykäytäntöjä tukevaa että kehittävää palautetta. Keskustelussa nousi esiin myös sisäisen valvonnan järjestelmällisyyden ja strategisuuden merkitys. Yhdenmukaistamistoiminnolla ja sisäisen valvonnan raportoinnilla on keskeinen rooli, mutta lisäraportoinnin ei nähty olevan oikea tie sisäisen valvonnan strategisuuden vahvistamiseen. Avoimessa palautteessa nostettiin esiin keskitetyn toiminnan hyödyt.

Kehittämisen toimeenpanosta saatiin maltillisia kommentteja. Kehittämistä ja priorisointia pidettiin tärkeinä, mutta vastauksissa ilmeni myös toive, että prosessi etenisi harkiten.

6. TSI-projekti: Output 5 “Systemic Risk Framework for Strengthening Internal Control: A Practical Guide for Managers” (liite 3)

Kokouksessa käytiin läpi TSI-projektissa tuotettua mallia systeemisten riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Mallia on työstetty kesän aikana yhteistyössä OECD:n kanssa. Keskustelussa pohdittiin, kuinka systeemisten riskien näkökulmaa voitaisiin tuoda osaksi sisäisen valvonnan kehittämistä. Lähtökohtana on, että systeemisten riskien tunnistamisen ja arvioinnin avulla voidaan parantaa sisäisen valvonnan tehokkuutta.

Mallissa lähdetään liikkeelle tavoitteista tai systeemeistä, joiden riskejä halutaan tarkastella ja joiden sisäisen valvonnan toimivuutta halutaan tukea ja suojella. Skenaariomallin avulla tunnistetaan riskien lähteitä, jotka voisivat uhata järjestelmän toimintaa eri tavoin.

Työssä ei ole tarkoitus tuoda täysin uutta viitekehystä, vaan siinä yhdistetään olemassa olevan riskienhallinnan käsikirjan menetelmät sekä sisäisen valvonnan osa-alueet.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Seuraavat kokoukset

- TSI-päätösseminaari 22.10.2025
- 4. kokous 20.11.2025 13:00-14:30

9. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 14.33.

Jakelu

Riskienhallinnan jaoston jäsenet